

<http://www.luju.ro/werner-agresorul-membrul-csm-victor-alistar-demonteaza-planul-lui-iohannis-de-a-l-reinscauna-pe-orban-presedintele-nu-si-poate-exercita-atributiile-cu-scopul-de-a-dizolva-parlamentul-aceasta-e-agresiune-contra-altei-autoritati-dizolvarea-e-solutie-la-criz>

WERNER AGRESORUL – Membrul CSM Victor Alistar demonteaza planul lui Iohannis de a-l reinscauna pe Orban: „Presedintele nu-si poate exercita atributiile cu scopul de a dizolva Parlamentul. Aceasta e agresiune contra altei autoritati. Dizolvarea e solutie la criza constitutionala generata nu de Presedinte, ci de Parlament. Anticipatele sunt doar consecinta nefunctionarii Parlamentului, nu un scop politic al Presedintelui... Inselaciunea constitutionala nu poate fi temei pentru dizolvare”

Scris de Valentin BUSUIOC | Data: 10.02.2020 17:06

Presedintele Klaus Iohannis (foto 2 dreapta) poate fi foarte usor pus la punct de catre Curtea Constitutionala a Romaniei daca aceasta va fi sesizata cu un conflict juridic de natura constitutionala generat de incapatanarea primului om in stat de a-l numi premier tot pe **Ludovic Orban (foto 2 stanga)**, in ciuda motiunii de cenzura care tocmai l-a dat jos. Ideea a fost exprimata luni, 10 februarie 2020, de catre **membrul CSM Victor Alistar (foto 1)**.

Intr-un amplu comentariu intitulat „Despre Constitutie si despre circul actual”, publicat pe site-ul Juridice.ro, reprezentantul societatii civile in Consiliul Superior al Magistraturii sustine o idee exprimata saptamana trecuta de catre deputatul PSD Eugen Nicolicea ([click aici pentru a citi](#)) – si anume: faptul ca alegerile anticipate sunt **un mijloc** de rezolvare a unei crize politice, iar nu **un scop** in sine. **In caz contrar, ar fi incalcata interdictia constitutionala privind mandatul imperativ al parlamentarilor** (art. 69 alin. 2).

De data aceasta, intr-o argumentatie mult mai vasta si mai bine fundamentata teoretic, avocatul Alistar porneste de

la inele prerogativele presedintelui, asa cum sunt ele stipulate in Constitutie: foarte limitate, exercitarea lor fiind aproape mereu conditionata de catre acordul Parlamentului sau – in mai putine cazuri – al Guvernului. Singurele atributii pe care primul om in stat le poate exercita fara acordul altei institutii sunt cele de la articolul 94 al legii fundamentale (acordarea de decoratii, avansari in grad, numiri in functii publice si gratieri individuale), mentioneaza Victor Alistar. De altfel, acesta evidentiaza singurul aspect care impiedica Romania sa fie o republica 100% parlamentara: alegerea presedintelui de catre intreaga populatie cu drepturi electorale, iar nu prin votul Parlamentului.

Tocmai datorita caracterului limitat al atributiilor, presedintele Romaniei, **indiferent de persoana lui**, este obligat – deopotriva de catre spiritul Constitutiei si jurisprudenta CCR – sa colaboreze loial cu Parlamentul si cu alte institutii ale statului. **Iar aceasta obligatie de colaborare loiala presupune inclusiv ca primul om in stat sa nu rastalmeasca legea fundamentala in scopul generarii unei crize politice**, subliniaza Victor Alistar.

Concretizarea acestui principiu al colaborarii loiale se reflecta chiar in articolul 89 din Constitutie, referitor la dizolvarea Parlamentului si la convocarea alegerilor anticipate. Astfel, **textul constitutional nu permite declansarea facila si arbitrara a anticipatelor**, ci conditioneaza o asemenea mutare politica de imposibilitatea votarii unei echipe guvernamentale. **Tocmai de aceea Constitutia permite convocarea alegerilor anticipate numai dupa ce pica trei guverne in Parlament, in mod consecutiv (primul prin motiune de cenzura, iar urmatoarele doua prin neintrunirea majoritatii necesare investirii)**, explica Victor Alistar.

Avand in vedere textul constitutional, niciunui presedinte nu ii este permis sa forteze respingerea a doua guverne la rand **in scopul** declansarii alegerilor anticipate. In schimb, primul om in stat **poate** (nici macar nu este obligat) sa dizolve Parlamentul numai daca acesta refuza sa voteze echipele guvernamentale propuse. Or, nu poate fi vorba despre asa ceva in contextul actual, dat fiind ca insasi configuratia politica din Legislativ, din timpul si de dupa motiunea de cenzura, releva o majoritate PSD-Pro Romania, puncteaza profesorul universitar. Mai pe scurt (formulam noi): **matematica parlamentara** anuleaza orice intentie de declansare a unei crize politice care **s-ar putea** solda cu dizolvarea Legislativului si declansarea alegerilor anticipate.

De aceea, concluzia subinteleasa din textul avocatului Alistar este aceea ca instanta de contencios constitutional va putea foarte usor sa stabileasca existenta unui conflict juridic de natura constitutionala intre presedinte si Parlament, generat de refuzul lui Klaus Iohannis de a numi alt prim-ministru decat Ludovic Orban si, implicit, prin acest refuz, de incalcare a vointei Legislativului exprimate prin votul de la motiunea de cenzura.

Prezentam cel mai important pasaj din articolul membrului CSM Victor Alistar:

„Presedintele (indiferent cine este persoana acestuia) nu isi poate exercita atributiile cu scopul deliberat de a dizolva Parlamentul, aceasta fiind o agresiune contra altei autoritati constitutionale. Dizolvarea Parlamentului este o solutie la o criza constitutionala care nu este generata de Presedinte, ci de Parlament. In sistemul constitutional romanesc, alegerile anticipate sunt doar consecinta nefunctionarii Parlamentului si nu un scop politic al Presedintelui sau al minoritatii parlamentare rezultate din alegeri. De aceea mecanismul este asa de anevoios (cum remarca insusi Presedintele, dar fara sa inteleaga de ce este asa) pentru a nu se crea o pozitie de slabiciune a Parlamentului. Legislativul nu poate fi pus in situatia de santaj a aprobarii primului-ministru dorit de presedinte sau a dizolvării in caz contrar.

Exercitarea prerogativei Parlamentului de investire a Guvernului nu se poate exercita sub presiunea pierderii mandatului, de aceea Constitutia il obliga pe presedinte sa se consulte cu grupurile parlamentare pentru a desemna pe acea persoana care are cele mai mari sanse sa formeze si sa obtina sprijinul unei majoritati parlamentare. Aceasta obligatie a Presedintelui este o veritabila obligatie de diligenta, nu doar o etapa formala lipsita de continut. De altfel, este inadmisibil sa se considere ca prevederile Constitutiei sunt lipsite de continut si nu sunt destinate sa produca efecte (lex nula).

Ratiunea pentru care nu este in mana Presedintelui ca vointa proprie declansarea alegerilor anticipate este aceea ca alegerile pentru cele 2 autoritati constitutionale sunt defazate si pot sa releve o coloratura politica diferita a Presedintelui si a majoritatii parlamentare (situatia actuala). **Daca vointa poporului exprimata prin alegeri a fost pentru de coloratura diferita a mandatelor Presedintelui si Parlamentului in functie de momentul desfasurarii scrutinului, atunci autoritatile constitutionale trebuie sa coabiteze in echilibru si cooperare loiala intre institutii. In caz contrar s-ar considera ca alegerea Presedintelui de alta culoare politica decat a Parlamentului deja in functiune ar echivala cu declansarea realegerii Parlamentului inainte de termenul incheierii mandatului de 4 ani, ceea ce este inadmisibil si contrar dispozitiilor art. 63 din Constitutie, care nu au valoare orientativa si nici nu sunt sub rezerva altor alegeri sau a dinamicii coloraturii interne a Parlamentului, membrii acestuia neavand un mandat imperativ. Alegerile anticipate au la baza nefunctionarea parlamentului si nu ratiuni de optimizare politica a majoritatii parlamentare.** In multe state democratice unde rotatia la putere este frecventa, de cele mai multe ori formatiunile care detin majoritatea sunt la finalul mandatului sub nivelul de incredere pe care l-au avut cand au castigat alegerile dar aceasta nu presupune scurtarea artificiala a mandatului Parlamentelor, ci inlocuirea lor la putere prin alegerile la termen.

Acesta este rationamentul constitutional pentru care procedura este anevoioasa, insa este o solutie pentru o criza politica reala si nu indusa cu buna stiinta de institutia careia i-ar profita dizolvarea Parlamentului.

Si totusi cand si cum ar functiona mecanismul alegerilor anticipate ca efect al imposibilitatii Parlamentului de a investi un guvern? In scenariul actual, Presedintele ar putea dizolva Parlamentului numai in masura in care ar actiona loial in desemnarea Primului ministru insa ar fi realmente imposibila investirea Guvernului. Adica atunci cand principalele forte ar avea o distributie de aprox. 45% si respectiv aprox. 30%, restul de 25% din mandate fiind distribuite intre mai multe partide mici reprezentate in parlament. Concret, in masura in care dupa motiunea de cenzura impotriva guvernului PNL ar desemna un premier de la PSD-Pro Romania si partidele mici din Parlament nu i-ar acorda voturile pentru a face o majoritate, iar a doua oara ar desemna un premier de la PNL-USR iar partidele mici din Parlament nu i-ar acorda nici acestuia voturile pentru a face o majoritate, in aceste conditii configuratia Parlamentului nu ar permite investirea Guvernului.

Dar aceasta carte trebuie sa fie jucata loial, in spiritul Constitutiei, ca mediator, cu intentia de a asigura functionarea autoritatilor statului, nu cu intentia declarata de a dizolva Parlamentul inainte de termenul de 4 ani de incetare a mandatului pentru a schimba compositia politica a acestuia asa cum a rezultat din alegeri. Pentru a putea recurge la dizolvarea Parlamentului, Presedintele trebuie sa actioneze legitim si sa se manifeste cu loialitate fata de Constitutie. A te opune deliberat vointei exprimate prin adoptarea motiunii de cenzura sau realitatii politice a Parlamentului degajate din consultari reprezinta o fraudare a Constitutiei similara oricarei fraude la lege, adica folosirea unor prevederi cu scopul de a eluda efectele dispuse de lege (folosirea formala a legii pentru a infrange vointa legii). Or, in atare situatie "inselaciunea" constitutională nu poate fi temei pentru dizolvarea Parlamentului ca „organ reprezentativ suprem al

poporului roman si unica autoritate legiuitoare a tarii” din ratiuni de optimizare politica.

Nu stii care va fi solutia data de Curtea Constitutionala daca o asemenea chestiune se va pune sau care factor din teoria lui Hans Kelsen de fundamentare a arbitrajului politico-juridic constitutional va prevala. Insa cred ca un asemenea precedent ar fi periculos si ar rasturna prin practica sa sistemul de guvernament descris de Constitutie, deschizand o avalnsa de anomalii in relatiile intre autoritatile statului.

Nota bene: In analiza de mai sus nu este important cine este presedintele sau care este echilibrul politic de forte, pentru ca apare recurent subiectul de fiecare data cand se ajunge la procedura de investire a Guvernului de 16 de ani sub diferiti presedinti si diferite configuratii politice ale Parlamentului. Esential este sa se dea o solutie constitutională clara si valabila pe viitor in lumina echilibrului trasat de actuala Constitutie, a carei revizuire nu se poate face decat prin referendum si nicidecum prin practica de aplicare contrara textului ei. **Ma folosesc de aceasta ocazie pentru a ma disocia de corul de voci care sustin ca prevederile Constitutiei sunt insuficiente. De fapt este reflectarea frustrarii ca echilibrele stabilite in Constitutie sunt de natura sa nu permita excesele si sa nu conduca la exercitarea atributiilor dupa bunul plac al titularilor functiilor constitutionale.** Constitutia Romanei, daca este aplicata cu bun simt politic si juridic, este suficient de echilibrata si cuprinzatoare; ea devine insuficienta atunci cand apare nevoia de exces de rol si de putere”.

*** Cititi aici intreaga argumentatie semnata de Victor Alistar**